

DOI <https://doi.org/10.32782/naoma-bulletin-2026-5-16>
УДК 7.07:7.03:069
ORCID ID: 0000-0003-4496-5931

Алла Дяченко

*кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри промислового дизайну і комп'ютерних технологій
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
pani.alla0107@gmail.com*

КУРАТОРСЬКІ СТРАТЕГІЇ У ВИСТАВКОВИХ ПРАКТИКАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА ЗА КОРДОНОМ

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз кураторських стратегій у міжнародних виставкових практиках, присвячених українському декоративно-ужитковому мистецтву в умовах глобалізованого культурного простору. **Метою дослідження** є виявлення та систематизація сучасних підходів до кураторського моделювання, що забезпечують ефективну репрезентацію українського ремесла за кордоном і сприяють формуванню художньої дипломатії та національної культурної ідентичності. **Методологічну основу становлять** міждисциплінарний мистецтвознавчий і культурологічний аналіз, компаративне вивчення міжнародних виставкових практик, а також метод конкретних ситуацій для дослідження окремих проєктів. Дослідження фокусується на поєднанні традиційних ремісничих технік із інноваційними методами експозиційного проєктування, цифровими технологіями та етичними підходами, що формують нові моделі культурної репрезентації. Сучасне кураторство розглядається як багаторівнева система взаємодії технологічних, культурних, соціальних та етичних чинників, у межах якої виставка функціонує не лише як простір демонстрації об'єктів, але й як інструмент транскультурної комунікації. Особливу увагу приділено використанню 3D-сканування, цифрових архівів і каталогів, мультимедійних інсталяцій, віртуальних платформ та моделей штучного інтелекту, що розширюють доступ до мистецьких творів для міжнародної аудиторії та осіб, які не мають можливості фізичної присутності, формуючи гібридний експозиційний наратив. **Результати дослідження** засвідчують, що проєкти Craft × Tech (Тохоку, Токіо), Studio Swine, *Red in Progress: Salone del Mobile.Milano meets Riyadh* та *Loading Ceramics* в Естонському музеї архітектури демонструють різні моделі інтеграції фізичного й цифрового середовищ, баланс між автентичністю ремесла та інноваційними технологіями, а також високий потенціал міжнародної співпраці. Окремо проаналізовано етичні виклики цифрової кураторської практики, зокрема питання авторських прав на цифрові репліки, захисту персональних даних, інклюзивності доступу та екологічної відповідальності. **Зроблено висновок**, що поєднання декоративно-ужиткового мистецтва з досягненнями у сфері новітніх технологій та професійної етики створює нові платформи культурного представлення, сприяє утвердженню національної ідентичності України та відкриває перспективи міждисциплінарних інновацій у сучасному виставковому мистецтві.

Ключові слова: кураторські стратегії, декоративно-ужиткове мистецтво, цифрові технології, міжнародні виставки, ремесло, культурна дипломатія, сталий дизайн, українське мистецтво.

Alla Dyachenko

*PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Industrial Design and Computer Technologies
Kyiv State Academy of Decorative and Applied Arts and Design named after Mykhailo Boychuk
pani.alla0107@gmail.com*

THE CURATORIAL STRATEGIES IN THE EXHIBITION PRACTICES OF UKRAINIAN DECORATIVE AND APPLIED ARTS ABROAD

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of curatorial strategies in international exhibition practices dedicated to Ukrainian decorative and applied arts in a globalized cultural context. **The study aims** to identify and systematize contemporary approaches to curatorial design that ensure effective representation of Ukrainian craft abroad while promoting artistic diplomacy and national cultural identity. **The methodology combines** interdisciplinary art and cultural analysis with a comparative study of specific projects. The research focuses on integrating traditional craft techniques with innovative exhibition methods, digital technologies, and ethical practices, forming new models of cultural representation. Contemporary curatorship is viewed as a multi-layered system of technological, cultural, social, and ethical interactions, where exhibitions function not only as spaces for displaying objects but also as tools for transcultural communication. Special attention is given to 3D scanning, digital archives and catalogs, multimedia

installations, virtual platforms, and AI models that expand access for international audiences and those unable to attend in person. *Case studies*, including Craft × Tech (Tohoku, Tokyo), Studio Swine, Red in Progress: Salone del Mobile.Milano meets Riyadh, and Loading Ceramics at the Estonian Museum of Architecture, illustrate diverse models of integrating physical and digital environments, balancing craft authenticity with innovation, and fostering international collaboration. Ethical challenges, such as intellectual property rights, data privacy, accessibility, and environmental responsibility, are also discussed. *The study concludes* that the integration of decorative and applied arts with advances in modern technologies and professional ethics creates new platforms for cultural representation, strengthens Ukraine's national identity, and opens opportunities for interdisciplinary innovation in contemporary exhibition practices.

Key words: curatorial strategies, decorative and applied arts, digital technologies, international exhibitions, craft, cultural diplomacy, sustainable design, Ukrainian art.

Постановка проблеми. Українське декоративно-ужиткове мистецтво, яке має багатовікові традиції та глибоке етнографічне коріння, сьогодні опиняється в центрі міжнародного культурного діалогу та культурної дипломатії. У глобалізованому світі кураторські стратегії відіграють критичну роль у представленні української ремісничої майстерності та декоративного мистецтва на закордонних виставках. Український інститут через свою програму *Visualise* підтримує виставкові проекти за кордоном, сприяючи просуванню національної творчості на міжнародній арені [1]. Однак кураторська діяльність у цій сфері стикається з низкою суттєвих викликів. Як зауважує С. Гаврилович, в огляді міжнародних виставкових практик (2014–2024) існує проблематика системності: відсутні єдині підходи до організації виставкових концепцій, координації між українськими кураторами та іноземними галереями [2].

Матеріальна природа декоративно-ужиткового мистецтва – текстура, фактура, ручна обробка – створює додаткові методологічні труднощі для кураторів: як передати ці нюанси через виставковий макет, зберегти «душу» виробу, не змінюючи суттєво його сприйняття в міжнародному контексті. Окрім того, кураторські рішення мають ідентичнісні та етичні виміри: як репрезентувати національні традиції без зведення їх до етноекзотики або «туристичного реманенту»? Питання балансу між традиційністю й інновацією, між локальним культурним контекстом і глобальним художнім ринком – не лише мистецька дилема, а й стратегічне питання культурної політики. Зокрема, роль кураторів у формуванні нарративу, який представляє українське декоративне мистецтво іноземній аудиторії, часто залишається недостатньо вивченою [3].

Практичні виклики також надзвичайно актуальні. Фінансування, логістика, транспортування, страхування – це лише частина складнощів, з якими стикаються куратори декоративних виробів, особливо під час міжнародних виставок.

Організації, які займаються ремеслом, наприклад регіональні центри культури, повідомляють про обмежені ресурси та недостатній інституційний супровід [4].

Відсутність системного наукового аналізу кураторської ефективності є суттєвою перепорою: не існує чітких методик оцінювання впливу міжнародних виставок декоративно-ужиткового мистецтва на культурну дипломатію, розвиток ремесел або формування позитивного іміджу України за кордоном. Теоретичні дискусії про арткураторство, як, наприклад, пояснює *KyivGallery* у статті «Все, що потрібно знати про арт-кураторство», часто обмежуються загальними концепціями та не враховують специфіку ремісничої традиції українського мистецтва [5]. Отже, виникає ґрунтовна проблема у визначенні найбільш дієвих та сталих кураторських стратегій для презентації українського декоративно-ужиткового мистецтва на міжнародній арені з урахуванням матеріальних, ідентичнісних, етичних, фінансово-інституційних та дипломатичних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років українське декоративно-ужиткове мистецтво дедалі інтенсивніше репрезентується на міжнародних виставкових майданчиках, що зумовлює потребу у виробленні новаторських підходів до кураторського моделювання та культурної дипломатії.

Як зазначає А. Кадькало [6], художники України у Франції 1920–1930-х років реалізували стратегії міжкультурної взаємодії через виставкові практики, що створювало семантичні платформи для діалогічного перетину різних мистецьких традицій. Авторка цієї статті також підкреслює, що естетичні параметри національного стилю формотворення та декорування виступають вагомим чинником у підготовці виставкових проектів, оскільки вони опосередковують рецепцію культурної специфіки глядачем [7]. Ю. Полтавська [8] демонструє, що трансформація української кераміки від суто декоративної форми

до архітектурно-композиційних інтерпретацій розкриває нові перспективи експонування на міжнародних платформах, акцентуючи значущість як матеріальної субстанції, так і концептуальної векторації об'єктів. А. Руднева [9] інтерпретує культурну дипломатію як механізм формування іміджу України, наголошуючи, що виставкові проекти за межами держави функціонують не лише як експозиційна демонстрація, але й як канал міжнародного культурного репрезентативного впливу. Л. Мельничук [10] констатує, що процес деколонізації українського мистецтва та стратегічне позиціонування на глобальних артплатформах дозволяє формувати нові наративи національної культурної ідентичності. Н. Войтович [11] досліджує участь українських митців у міжнародних арт-ярмарках, висвітлюючи тенденції та перспективи кураторських методологій, які забезпечують ефективну комунікацію з мультикультурною аудиторією. Авторка цієї статті також наголошує на історичній спадщині художньо-промислового мистецтва першої третини ХХ століття як ресурсі для сучасного кураторства, що дозволяє інтегрувати традиційні мистецькі практики з актуальними концептуальними парадигмами [12].

Таким чином, комплексне вивчення вітчизняних і зарубіжних джерел свідчить, що кураторські стратегії у виставкових практиках українського декоративно-ужиткового мистецтва за кордоном ґрунтуються на поєднанні культурної дипломатії, національної естетичної специфіки та історичної традиції, що зумовлює необхідність багатовимірного підходу до планування й реалізації міжнародних виставкових ініціатив.

Мета статті полягає у комплексному аналізі та систематизації сучасних кураторських стратегій, що застосовуються у виставкових практиках українського декоративно-ужиткового мистецтва за кордоном.

Виклад основного матеріалу. У міжнародних виставкових практиках українського декоративно-ужиткового мистецтва сучасне кураторство проявляється як складна мережа технологічних, культурних і етичних взаємодій, що створюють новий формат художньої дипломатії, де традиційні ремісничі техніки переплітаються з інноваційними методами презентації, а смислова автентичність творів набуває нових контекстуальних відтінків у транскультурному діалозі. На технологічному рівні дедалі поширенішою стає практика поєднання 3D-сканування, цифрових каталогів і мультимедійних інсталяцій. Зарубіжні куратори

активно експериментують із такими рішеннями, щоб донести складні аспекти ремесел до аудиторії, яка, можливо, не має фізичного доступу до експонатів. Наприклад, кураторка М. К. Дідеро (Maria Cristina Didero), відома своїми виставковими проектами на стику ремесла, дизайну й технологій, у межах ініціативи *Craft × Tech* (Тохоку, Токіо) об'єднала японських ремісників із міжнародними дизайнерами, створивши простір, у якому традиційні лакові техніки були доповнені цифровими та генерованими елементами [13]. В одному з таких проектів *Studio Swine* працювала з майстрами традиційних шаф із лакованого дерева, надаючи виробам абстрактної геометричної форми, яка символізувала міст між минулим і сучасністю [14].

Актуальним міжнародним прикладом інтеграції традиційного ремесла, дизайну та кураторських стратегій є проєкт *Red in Progress. Salone del Mobile.Milano meets Riyadh*, який відбувся з 26 по 28 листопада 2025 року у Королівському фінансовому районі Ер-Ріяда. Цей проєкт ознаменував дебют *Salone del Mobile.Milano* на Близькому Сході, трансформуючи міський простір у майданчик для демонстрації дизайну, культурного діалогу та ділових обмінів. У межах заходу було представлено 38 відомих італійських брендів, що заклали фундамент для масштабної події 2026 року. З технологічної та організаційної точки зору проєкт передбачав створення комплексних B2B-платформ для налагодження зв'язків між італійськими компаніями та саудівськими замовниками, забудовниками, архітекторами й девелоперами. Насичена культурна програма охоплювала лекції та майстер-класи, спрямовані на стимулювання культурного діалогу. Кураторська діяльність здійснювалася під керівництвом А. Россо (Annalisa Rosso), редакторки та консультантки з культурних заходів *Salone del Mobile.Milano*, і включала створення унікальної site-specific інсталяції, яка втілювала креативну концепцію *Red in Progress* (іл. 1) та демонструвала взаємодію між традицією та інновацією в дизайні.

Проєкт підтримували італійські державні та інституційні партнери, зокрема Міністерство закордонних справ і міжнародного співробітництва Італії (МАЕСІ) та Італійська торговельна агенція (ІТА), що підкреслює стратегічну орієнтацію на просування італійського дизайну у світі та зміцнення культурних і економічних зв'язків із Саудівською Аравією. Зазначений приклад демонструє, як сучасні кураторські практики можуть

Іл. 1. Виставкова інсталяція «Red in Progress» на *Salone del Mobile.Milano* у межах заходу в Ер-Ріяді. 26–28 листопада 2025 р. [Складено авторкою на основі [19]]

інтегрувати фізичний, цифровий та міжнародний контексти, створюючи мультимодальні простори, що одночасно репрезентують традиційне ремесло, стимулюють культурний обмін і формують нові канали взаємодії між художниками, дизайнерами та глобальною аудиторією.

Культурологічно такі кураторські стратегії створюють «гібридний наратив», де ремесло перестає бути лише спадщиною, а стає носієм сучасних сенсів. Вони дають змогу переформатувати ремесло як активного агента транскультурного обміну: українські традиційні техніки можна репрезентувати паралельно з глобальними тенденціями дизайну, показуючи їхню еволюційну стійкість. Наприклад, українська кераміка з гуцульськими мотивами або традиційна мальована опішнянська кераміка через участь у закордонних виставках (зокрема, на міжнародній *Biennial of Crafts and Creation Revelations* у Парижі) виступає як художній символ ідентичності, одночасно демонструючи, що ремесло здатне адаптуватися до сучасних медіа та глобального артринку [15]. Зокрема, на цій виставці окремий стенд українського художнього крафту об'єднав роботи чотирьох митців – Оксани Левчені (OLK Manufactory), Евеліни Трицолін, Андрія Кириченка та Єлизавети Портнової. Учасники українського проекту представили роботи, що базуються на старовинних ремеслах: ткацтві, кераміці та роботі зі склом. Традиційні техніки стали інструментом донесення авторського світогляду, трансляції культурної ідентичності та вираження антивоєнного меседжу. Їхні твори засвідчили, що традиційні техніки слугують засобом трансляції культурної ідентичності, авторського світогляду та антивоєнного посилу, а самотутність українського

декоративно-ужиткового мистецтва потребує продуманого кураторського супроводу для повноцінного діалогу з міжнародною аудиторією [15].

Однак технологічна модернізація супроводжується етичними викликами, з якими стикаються куратори. Перше питання – це реплікація культурних об'єктів за допомогою цифрових технологій. Цифрова модель ремесла (наприклад, 3D-скан керамічного глечика) може використовуватися у віртуальному середовищі, але хто контролює право на таку репліку? Чи має ремісник або майстер можливість обмежити або модифікувати те, як його твір буде інтерпретовано в цифровому просторі? Друге питання – приватність та дані: цифрові виставкові платформи часто збирають інформацію про користувачів, які взаємодіють з експонатами, а також про їхні шляхи навігації та способи сприйняття. Без належного управління цими даними існує ризик, що кураторські середовища перетворяться не лише на художні простори, а й на інструменти комунікаційного впливу.

Варто звернути увагу, що ще одним критичним аспектом є доступність. Хоча цифрові платформи відкривають ремеслам глобальну аудиторію, вони також створюють бар'єри для тих, хто не має технічних засобів або досвіду використання VR/AR-систем. На міжнародних виставках куратори повинні враховувати ці обмеження, розробляючи мультимодальні рішення, що поєднують фізичний показ із мобільними або вебінтерфейсами.

З практичної точки зору успішні кураторські практики демонструють, як можна балансувати між традиційними ремеслами та технологіями. Наприклад, у проекті *Craft × Tech* кураторка М. К. Дідеро створила експозицію, де майстри лакового ремесла працювали разом із цифровими

дизайнерами над створенням рухомих, технологічно інтегрованих об'єктів [13]. Поряд із такими міжнародними ініціативами не менш вагомий досвід накопичено і в Україні, де декоративно-ужиткове мистецтво, зокрема кераміка, залишається одним зі стрижнів культурної ідентичності.

Важливо нагадати, що косівська кераміка у 2019 році була внесена до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО, а опішнянська кераміка з 2012 року включена до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України – обидва ці осередки нині потребують не лише збереження, а й нового технологічного прочитання. Саме тому кураторська діяльність у вітчизняному контексті набуває подвійного значення: вона не просто представляє традицію, а допомагає їй взаємодіяти із сучасним цифровим середовищем. Показовою у цьому сенсі є ініціатива eMuseum у межах якої було оцифровано двадцять зразків опішнянської кераміки з колекції Національного музею декоративного мистецтва України – серед них посудина у формі лева XIX століття, роботи знаних майстрів із династії Пошивайлів, а також скульптурна пластика Олександрі Селюченко, яка за життя створила понад тисячу унікальних творів. Цифрове копіювання цих об'єктів дає змогу не лише зберегти крихкий матеріал для наступних поколінь, а й зробити його доступним далеко за межами музейних стін.

Водночас прикладом того, як сучасні українські митці переосмислюють зв'язок глини та новітніх підходів, є діяльність студії МАКННО, заснованої архітектором і керамістом Сергієм Махном у 2003 році. У його керамічній майстерні гончарі з мистецьких і ремісничих династій поєднують автентичні техніки ручної роботи з авторськими прийомами та комп'ютерним моделюванням форм, створюючи колекції плитки, світильників і скульптур, що здобули численні міжнародні нагороди, зокрема *Red Dot Design Award* та *Dezeen Awards*. Саме проєкт «Дихальні стіни» з необпаленої глини, над яким студія працювала понад сім років, засвідчив, що українська традиція саману та етнічних будівельних матеріалів може бути адаптована до сучасного будівництва й отримати визнання на глобальному рівні.

Ще одним вагомим прикладом є мистецький проєкт «ZOOZOOM II. Українська кераміка – дух незламності» (2023), реалізований спільними зусиллями Національного музею українського народного декоративного мистецтва та

керамічного простору «ЦеГлинаАрт». Близько сорока професійних керамістів з усіх регіонів країни – серед них Неллі Ісупова, Володимир Хижинський, Олеся Дворак-Галік, Леонід Нагірняк, Марко Галенко – представили зооморфну пластику, створену переважно в умовах воєнного часу, під звуки тривоги та обстрілів. Символічним стрижнем виставки став керамічний півник Васильківського майолікового заводу, який дивом уцілів у зруйнованому будинку в Бородянці й облетів весь світ як образ незламності. Цей проєкт виразно показав, що кураторство у царині вітчизняної кераміки – це водночас і акт культурного спротиву, і спосіб об'єднати регіональні школи навколо спільної ідентичності.

Не менш значущим є захід «Архітектурна кераміка: історія, сучасність, практичні аспекти», проведений компанією BUDZIRKA спільно з виданням *PRAGMATIKA.MEDIA* у червні 2024 року, де українські архітектори та дослідники обговорювали, зокрема, роботизовані способи виготовлення керамічних форм за принципом 3D-друку та параметричне формотворення – тобто ті ж процеси, що розглядаються у проєкті «*Loading Ceramics*» [16], який презентує результати міжнародної короткострокової резиденції Естонської академії мистецтв (факультет архітектури 3DL та кафедра кераміки).

У межах цієї програми митці поєднують критичне просторове мислення з технологіями матеріального та параметричного адитивного шарування, використовуючи роботизовані 3D-принтери для створення керамічних форм (іл. 2).

Саме порівняння українських і міжнародних практик свідчить, що об'єднання кураторських зусиль із технологічними можливостями є не даниною моді, а необхідною умовою для того, щоб такі унікальні вітчизняні керамічні традиції, як опішнянська, косівська, гаварецька, не залишилися лише музейними експонатами, а отримали нове дихання у просторі цифрового формотворення, адитивних технологій та міжнародного виставкового контексту. Особлива увага приділяється переосмисленню та реконцептуалізації «опорного елемента» архітектури – колон і стовпів, які зазнали тривалої історичної трансформації, відображеної як у фізичній формі, так і в культурному контексті взаємодії з іншими дисциплінами та технологіями. У спрощеному вигляді цей пошук можна окреслити як проблему мінімізації та максимізації: як у сучасних будівлях, де опорні конструкції мають бути максимально легкими й технологічними

Іл. 2. Проект «Loading ceramics» у Естонському музеї архітектури, м. Таллінн. [Світлина Jüta Kübarsepp [20]]

у виробництві, досягти синтезу ідей, що об'єднує всі залучені дисципліни в комплексному підході та спрямовує до нових результатів. Мета проекту – (пере)відкрити приховані потенціали частково забутих опорних систем у сучасному контексті через експериментальні керамічні колони та стовпи. Відкриття виставки супроводжується тематичним симпозіумом, на якому представлено спостереження архітекторів, дизайнерів та художників, що брали участь у резиденції.

Кураторські концепції, що залучають штучний інтелект, також набирають обертів. Дослідники пропонують випробувати AI-кураторство, як це було реалізовано у проекті для Гельсінської бієнале: модель машинного навчання аналізує колекцію, генерує синтетичні панорами міста з мистецькими творами, а аудиторія може досліджувати віртуальний простір через вебплатформу [17].

З погляду глобальної культурної дипломатії такі кураторські стратегії стають інструментом зміцнення національної ідентичності. Виставкові платформи, що інтегрують українське декоративно-ужиткове мистецтво, використовуються в міжнародних музеях і культурних інституціях для представлення багатства української матеріальної спадщини. При цьому куратори не просто демонструють артефакти, а формують розповіді про ремесло як живу традицію, що продовжує еволюцію в глобальному контексті. У теоретичному плані ця трансформація підтримується концепціями «екологічного кураторства» та «сталого дизайну», коли куратор не лише виставляє твори,

а й дбає про вплив виставки на матеріальне середовище, ресурси ремісників і подальший слід у культурному просторі. Разом із тим подібні підходи можна простежити в діяльності *The Synthetic Collective* – у проекті «*Plastic Heart: Surface all the way through*» вони курують виставку, що використовує пластик як художній матеріал, демонструючи, що навіть сучасні синтетичні матеріали можуть бути представлені в екологічно свідомих інсталяціях [18]. У підсумку кураторські стратегії українського декоративно-ужиткового мистецтва за кордоном дедалі частіше ґрунтуються на поєднанні традиційного ремесла з новітніми технологіями та професійною етикою.

Водночас таке поєднання сприяє формуванню нових платформ культурного представлення, які задають тон міжнародній комунікації української спадщини: від VR-експозицій і AI-інтерпретацій до міждисциплінарних проектів, які поєднують традиційну майстерність із екологічною відповідальністю. Проте для досягнення довготривалого впливу та справжнього міжнародного визнання необхідні стандарти, що забезпечать баланс між технологічною інновацією, правами митців і культурною автентичністю.

Головні висновки і перспективи використання результатів дослідження. Дослідження засвідчило, що сучасне кураторство українського декоративно-ужиткового мистецтва в міжнародних виставкових практиках функціонує як складна система технологічних, культурних та етичних взаємодій, що формує новий формат художньої дипломатії. Традиційні ремісничі техніки через участь у виставках за кордоном інтегруються з інноваційними методами презентації, цифровими технологіями та мультимедійними інсталяціями, що дає змогу українському мистецтву виходити на глобальні аудиторії та знаходити нові смислові контексти. Приклади *Craft × Tech*, *Studio Swine*, «*Loading Ceramics*» та *Red in Progress* демонструють, як кураторські рішення створюють мультимодальні простори, поєднуючи фізичний показ, цифрову взаємодію та міжнародний культурний діалог, і перетворюють ремесло на активного агента транскультурного обміну. Водночас технологічна модернізація ставить перед кураторами виклики щодо захисту авторських прав, приватності та доступності, що вимагає балансування між інноваціями та культурною автентичністю.

Використання штучного інтелекту та концепцій сталого й екологічного кураторства

демонструє потенціал для створення інтерактивних, екологічно свідомих та етично обґрунтованих виставкових практик. Загалом міжнародні кураторські стратегії українського декоративно-ужиткового мистецтва формують нові платформи культурного представлення, що забезпечують глобальну комунікацію, зміцнюють національну ідентичність та сприяють розвитку

міждисциплінарних і технологічно інтегрованих підходів у мистецтві.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення етичних стандартів кураторства в цифровому середовищі, впливу технологій на сприйняття традиційного ремесла та інтеграцію української культурної спадщини в глобальний артдискурс.

Список використаних джерел

1. Visualise – програма підтримки виставкових проєктів за кордоном. *Український інститут*. 2025. URL: <https://ui.org.ua/sectors/visualise-programme-2/> (дата звернення: 18.11.2025).
2. Гаврилович С. М. Культурний діалог України в міжнародних виставкових практиках візуального мистецтва 2014–2024 років: огляд української історіографії. *Культурологічний альманах*. 2025. № 2. С. 362–373. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.2.44> (дата звернення: 18.11.2025).
3. Культура в часі війни: дипломатичний фронт. *Інститут Стратегії Культури*. 2025. URL: <https://isc.lviv.ua/diplomatia-v-chasi-vijny/amp/> (дата звернення: 18.11.2025).
4. Все, що потрібно знати про арт-кураторство. Сучасні українські куратори. *KyivGallery*. URL: <https://kyiv.gallery/statii/vse-scho-potribno-znaty-pro-art-kuratorstvo-suchasni-ukrainski-kuratory> Дата публікації: 28.07.2019 (дата звернення: 18.11.2025).
5. Желозна В., Буцикіна Є. Як європейські музеї збирають мистецтво з України: огляд публічних колекцій 1991–2024 рр. *Суспільне Культура*. 10 червня 2024. URL: <https://suspilne.media/culture/760903-ak-evropejski-muzei-zbiraut-mistectvo-z-ukraini-oglad-publicnih-kolekcij-1991-2024-rokiv/> (дата звернення: 18.11.2025).
6. Кадькало А., Андрес Г. Українське мистецтво як основа формування культурної дипломатії між Україною та Францією у 1920–1930-х роках. *Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва»*. 2023. Вип. 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-34-13> (дата звернення: 18.11.2025).
7. Дяченко А. Естетичні складники українського національного стилю формотворення та декорування. *Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва»*. 2023. Вип. 34. С. 85–91. DOI: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-34-11> (дата звернення: 18.11.2025).
8. Полтавська Ю. Трансформація української кераміки: від декоративного мистецтва до архітектурної композиції. *Мистецтвознавство України*. 2024. Вип. 24. С. 101–108. DOI: <https://doi.org/10.31500/2309-8155.24.2024.318908> (дата звернення: 18.11.2025).
9. Руднева А. Культурна дипломатія як інструмент формування іміджу України. *Наукові записки Львівського університету*. 2021. № 1. С. 77–88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.37.11> (дата звернення: 18.11.2025).
10. Мельничук Л. Ю. Деколонізація українського мистецтва та культурна дипломатія. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2023. № 6. С. 54–64. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2023.6.7> (дата звернення: 18.11.2025).
11. Войтович Н. Українські митці на міжнародних ярмарках сучасного мистецтва: тенденції та перспективи. *Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва»*. 2024. Вип. 36. С. 105–115. DOI: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2024-36-11> (дата звернення: 18.11.2025).
12. Дяченко А. Художньо-промислове мистецтво України першої третини ХХ століття: витоки та спадщина для сучасності. *Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва»*. 2024. Вип. 36. С. 126–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2024-36-13> (дата звернення: 18.11.2025).
13. Maria Cristina Didero. *Wikipedia*. 2025. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Maria_Cristina_Didero (дата звернення: 18.11.2025).
14. Studio Swine. *Wikipedia*. 2025. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Studio_Swine (дата звернення: 18.11.2025).
15. Шейкіна Н. Виставка українських митців в Парижі на International Biennial of Crafts and Creation Revelations. *PRAGMATIKA*. 14 червня 2022. URL: <https://pragmatika.media/news/vistavka-ukrainskih-mitciv-v-parizhi-na-international-biennial-of-crafts-and-creation-revelations/> (дата звернення: 18.11.2025).
16. Loading Ceramics: Visualising Possibilities of Robotics in Ceramics / Guljajeva V., Canet Sola M., Melioranski M. et al. *arXiv*. 2024. URL: <https://arxiv.org/abs/2410.03550> (дата звернення: 18.11.2025).
17. AI Art Curation: Re-imagining the city of Helsinki in occasion of its Biennial / Schaerf L., Ballesteros P., Bernasconi V. et al. *arXiv*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2306.03753> (дата звернення: 18.11.2025).
18. The Synthetic Collective. *Wikipedia*. 2025. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/The_Synthetic_Collective (дата звернення: 18.11.2025).
19. Red Progress: Salone del Mobile. Milano meets Riyadh. *Salone del Mobile.Milano*. 2025. URL: <https://www.salonemilano.it/en/session/red-progress-salone-del-mobilemilano-meets-riyadh> (дата звернення: 20.11.2025).
20. Loading Ceramics in Estonian Museum of Architecture. *Estonian Academy of Arts*. 2025. URL: <https://www.artun.ee/en/loading-ceramics-in-estonian-museum-of-architecture/> (дата звернення: 20.11.2025).

References

1. Ukrainskyi instytut (2025). *Visualise – prohrama pidtrymky vystavkovykh proiektiv za kordonom* [Visualise – Exhibition Support Programme Abroad]. <https://ui.org.ua/sectors/visualise-programme-2/> [in Ukrainian].
2. Havrylovykh, S. M. (2025). Kulturnyi dialoh Ukrainy v mizhnarodnykh vystavkovykh praktykakh vizualnoho mystetstva 2014–2024 rokiv: ohliad ukrainskoi istoriohrafii [Cultural dialogue of Ukraine in international exhibition practices of visual arts 2014–2024: A review of Ukrainian historiography]. *Kulturolohichniy almanakh* [Cultural Almanac], 2, 362–373. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.2.44> [in Ukrainian].
3. Instytut Stratehii Kultury (2025). *Kultura v chasi viiny: dyplomatychnyi front* [Culture in wartime: The diplomatic front]. <https://isc.lviv.ua/dyplomatiia-v-chasi-vijny/amp/> [in Ukrainian].
4. KyivGallery (2019, Lypen 28). *Vse, shcho potribno znaty pro art-kuratorstvo. Suchasni ukrainski kuratory* [Everything You Need to Know About Art Curation. Contemporary Ukrainian Curators]. <https://kyiv.gallery/statii/vse-shcho-potribno-znaty-pro-art-kuratorstvo-suchasni-ukrainski-kuratory> [in Ukrainian].
5. Zheliezna, V., & Butsykina, Ye. (2024, Cherven 10). Yak yevropeiski muzei zbyraut mystetstvo z Ukrainy: ohliad publichnykh kolektsii 1991–2024 rr [How European museums collect art from Ukraine: A review of public collections 1991–2024]. *Suspilne Kultura* [Susilne Culture]. <https://suspilne.media/culture/760903-ak-evropejski-muzei-zbiraut-mystetstvo-z-ukraini-oglad-publicnih-kolekcij-1991-2024-rokiv/> [in Ukrainian].
6. Kadkalo, A., & Andres, H. (2023). Ukrainske mystetstvo yak osnova formuvannia kulturnoi dyplomatii mizh Ukrainoiu ta Frantsiieiu u 1920–1930-kh rokakh [Ukrainian art as a basis for the formation of cultural diplomacy between Ukraine and France in the 1920s–1930s]. *Zbirnyk naukovykh prats «Ukrainska akademiia mystetstva»* [Collection of Scientific Works «Ukrainian Academy of Arts»], 34. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-34-13> [in Ukrainian].
7. Diachenko, A. (2023). Estetychni skladnyky ukrainskoho natsionalnoho styliu formotvorennia ta dekoruvannia [Aesthetic components of the Ukrainian national style of shaping and decorating]. *Zbirnyk naukovykh prats «Ukrainska akademiia mystetstva»* [Collection of Scientific Works «Ukrainian Academy of Arts»], 34, 85–91. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-34-11> [in Ukrainian].
8. Poltavska, Yu. (2024). Transformatsiia ukrainskoi keramiky: vid dekoratyvnoho mystetstva do arkhitekturnoi kompozytsii [Transformation of Ukrainian ceramics: From decorative art to architectural composition]. *Mystetstvoznavstvo Ukrainy* [Art Studies of Ukraine], 24, 101–108. <https://doi.org/10.31500/2309-8155.24.2024.318908> [in Ukrainian].
9. Rudnieva, A. (2021). Kulturna dyplomatiia yak instrument formuvannia imidzhu Ukrainy [Cultural diplomacy as a tool for shaping Ukraine's image]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu* [Scientific Notes of Lviv University], 1, 77–88. <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2024.37.11> [in Ukrainian].
10. Melnychuk, L. Yu. (2023). Dekolonizatsiia ukrainskoho mystetstva ta kulturna dyplomatiia [Decolonization of Ukrainian art and cultural diplomacy]. *Ukrainskyi mystetstvoznavchyi dyskurs* [Ukrainian Art Studies Discourse], 6, 54–64. <https://doi.org/10.32782/uad.2023.6.7> [in Ukrainian].
11. Voitovykh, N. (2024). Ukrainski myttsi na mizhnarodnykh yarmarkakh suchasnoho mystetstva: tendentsii ta perspektyvy [Ukrainian artists at international contemporary art fairs: Trends and perspectives]. *Zbirnyk naukovykh prats «Ukrainska akademiia mystetstva»* [Collection of Scientific Works «Ukrainian Academy of Arts»], 36, 105–115. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2024-36-11> [in Ukrainian].
12. Diachenko, A. (2024). Khudozhno-promyslove mystetstvo Ukrainy pershoi tretyny XX stolittia: vytoky ta spadshchyna dlia suchasnosti [Decorative and applied art of Ukraine in the first third of the 20th century: Origins and legacy for today]. *Zbirnyk naukovykh prats «Ukrainska akademiia mystetstva»* [Collection of Scientific Works «Ukrainian Academy of Arts»], 36, 126–135. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2024-36-13> [in Ukrainian].
13. Maria Cristina Didero (2025). *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Maria_Cristina_Didero [in English].
14. Studio Swine (2025). *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Studio_Swine [in English].
15. Sheikina, N. (2022, Cherven 14). Vystavka ukrainskykh myttsiv v Paryzhi na International Biennial of Crafts and Creation Revelations [Exhibition of Ukrainian artists in Paris at International Biennial of Crafts and Creation Revelations]. *PRAGMATIKA*. <https://pragmatika.media/news/vstavka-ukrainskih-mitciv-v-parizhi-na-international-biennial-of-crafts-and-creation-revelations/> [in Ukrainian].
16. Guljajeva, V., Canet Sola, M., & Melioranski, M. et al. (2024). Loading Ceramics: Visualising Possibilities of Robotics in Ceramics. *arXiv*. <https://arxiv.org/abs/2410.03550> [in English].
17. Schaerf, L., Ballesteros, P., & Bernasconi, V. et al. (2023). AI Art Curation: Re-imagining the city of Helsinki in occasion of its Biennial. *arXiv*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2306.03753> [in English].
18. The Synthetic Collective (2025). *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/The_Synthetic_Collective [in English].
19. Red Progress: Salone del Mobile.Milano meets Riyadh (2025). *Salone del Mobile.Milano*. <https://www.salonemilano.it/en/session/red-progress-salone-del-mobilemilano-meets-riyadh> [in English].
20. Loading Ceramics in Estonian Museum of Architecture (2025). *Estonian Academy of Arts*. <https://www.artun.ee/en/loading-ceramics-in-estonian-museum-of-architecture/> [in English].

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 09.02.2026
 Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.03.2026
 Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.04.2026